

INNSPILL/FORSLAG
TIL
INNSEILINGSLØSNING
FOR RØSTNESVÅGEN HAVN

Til

Værøy kommune, 8063 Værøy
Kystverket Nordland, Pb. 1502, 6025 Ålesund
Multiconsult AS, Pb. 2274, 9269 Tromsø

E-post: postmottak@varoy.kommune.no, post@kystverket.no, tromso@multiconsult.no

Innledning.

Som representant og vararepresentant for Værøy Fiskarlag i havnestyret i Værøy kommune, ønsker undertegnede å komme med noen innspill til den videre planprosessen for utbedringen av innseilingen til Røstnesvågen, Værøy. Vi har begge tilholdssted for våre fiskefartøy i Røstnesvågen, og ser med stor bekymring på planene om å ta bort hele Røstnesvågmoloen for å etablere en ny innseiling til havna der dagens molo ligger.

Vi har tatt til orientering at Multiconsult AS er engasjert av Værøy kommune for å utarbeide et såkalt forprosjekt samt et utkast til havnekrav, basert på en løsning der Sørlandsvågen og Røstnesvågen skal slås sammen (ved at *hele* Røstnesvågmoloen fjernes). I den forbindelse ønsker vi å komme med noen kommentarer og innvendinger til det opprinnelige forslaget, og samtidig foreslå et annet alternativ som hittil ikke har blitt drøftet og vurdert.

Bakgrunn for innspillet.

De siste årene har det blitt diskutert en del fram og tilbake i forhold til innseilinga til Røstnesvågen. Et av de største problemene knyttet til denne saken, har vært at Værøy kommune på ingen måte har greid å få til en god saksbehandlingsprosess i dette tilfellet. Mye har skjedd bak kulissene. Over flere år har man i havnestyret unnlatt å føre møteprotokoller fra påståtte møter. Videre har det blitt sendt avgårde brev fra havnestyret, som refererer til møter som man ikke finner dokumentasjon på at har funnet sted.

Kommunen har ved gjentatte anledninger unngått å gjennomføre en lokal høringsprosess om innseilinga til Røstnesvågen, til tross for at et kommunestyrevedtak fra november 2012 påla administrasjonen å sende saken om eventuell ny innseiling til Røstnesvågen på høring lokalt. Hvis saken hadde blitt gjenstand for en høring, kunne lokale brukere av Røstnesvågen og alle øvrige interessenter kommet med kommentarer til forslaget om å fjerne hele Røstnesvågmoloen – og eventuelt foreslå andre løsninger – i god tid før kommunen fattet et formelt havnekrav. Isteden hoppet administrasjonen elegant over dette vedtaket, og innstilte isteden overfor havnestyret og kommunestyret i fjor vinter at kommunen skulle melde inn et havnekrav til Kystverket, basert på skissen om å fjerne hele moloen i Røstnesvågen.

Ikke var det behov for å rullere havneplanen heller, framholdt man, selv om denne ble vedtatt i 1998 – og nå er hele 16 år gammel. Hadde man rullert Værøy kommunes havneplan, og lagt

inn det nye forslaget i planen, og deretter gjennomført høringsrunder i tråd med Plan- og bygningloven, kunne man fått viktige innspill og avklaringer underveis i prosessen og i god tid før saken ble behandlet politisk i Værøy kommune. Isteden ble saken hastebehandlet i kommunestyret i Værøy i februar 2013, og kommunestyret vedtok allerede da å slutte seg til et krav om fjerning av hele moloen.

I sum har denne svake prosessen resultert i at bekymringene og vurderingene fra oss lokale fiskere som har vårt tilholdssted i Røstnesvågen, på ingen måte er tatt hensyn til eller reflektert i grunnlagsdokumentene (beslutningsgrunnlaget) som foreligger i denne saken. På grunn av total mangel på høringsprosesser samt de øvrige uregelmessighetene, ser vi oss nødt til å bringe inn våre vurderinger nå, i denne fasen av prosjektet (såkalt forprosjektering).

Vurderinger og premisser.

Først og fremst kan det være på sin plass med et lite historisk tilbakeblikk som forteller hvorfor moloen i Røstnesvågen ligger slik den gjør i dag. Vi tillater oss å sitere noen setninger fra Værøykalenderen 2013 og Værøys bygdebok "Øyfolket II":

I år (2013) er det 110 år siden den første skriftlige henvendelsen om havneutbygging i Røstnesvågen kom til kommunestyret. Fra naturens side var kanskje Røstnesvågen den beste havna på Værøy. Der moloen ligger i dag, lå det en rekke mindre skjær og holmer som skjermet havna mot sørvesten – som alltid var den verste vindretninga. Mange så snart at dersom de fikk en dekningsmolo, kunne i hvert fall havna i Røstnesvågen bli meget god.

Henvendelsen til kommunestyret i 1903 var underskrevet av 23 fremmede høvedsmenn, som framsatte ønsker om påbygging av Ringskjær og Vesterodden. Både kommunestyret og havnevesenet så med all mulig velvilje på ønskene om en forbedring av havneforholdene, men lite ble gjort. Derfor samlet Fritjof Raanes i 1920 underskrifter fra 283 fiskere i Værøy. Søknaden ble denne gangen sendt til Stortinget, og det ble bedt om pengebevilgning til en moloarm på den vestre sida av Røstnesvågen.

Hvor vanskelig forholdene egentlig var, fikk en til gangs se 15. januar 1925. Da ble samtlige kaier i Røstnesvågen rasert av storm og springflo. Ingeniør Johnsen fra havnevesenet bemerket også ganske riktig i rapporten sin for det året: "Jeg fikk et bestemt inntrykk at dekning var både nødvendig og berettiget for dette sted". Moloarbeidet ble omsider påbegynt i 1934 og fullført rundt 1950.

Dette historiske sveipet skulle være en tilstrekkelig forklaring på moloens tilstedeværelse og betydning for havneforholdene i Røstnesvågen. I våre dager blåser det fortsatt mye vind fra vest-sørvest, og ved uvær fra disse retningene registreres det i dag betydelig sjøgang og bølger på den vestre siden av Røstnevågmoloen, helt fra ytre moloende og inn til moloroten ved lykta (se bilde på neste side). Hvis hele moloen tas vekk, vil denne sjøgangen fortsette rett inn i selve Røstnesvågen. I tillegg vil man få negative effekter av selve vindpåvirkninga fra sørvest, da moloen ikke lenger vil gi dekning for fallvinder og stormkast fra denne retninga.

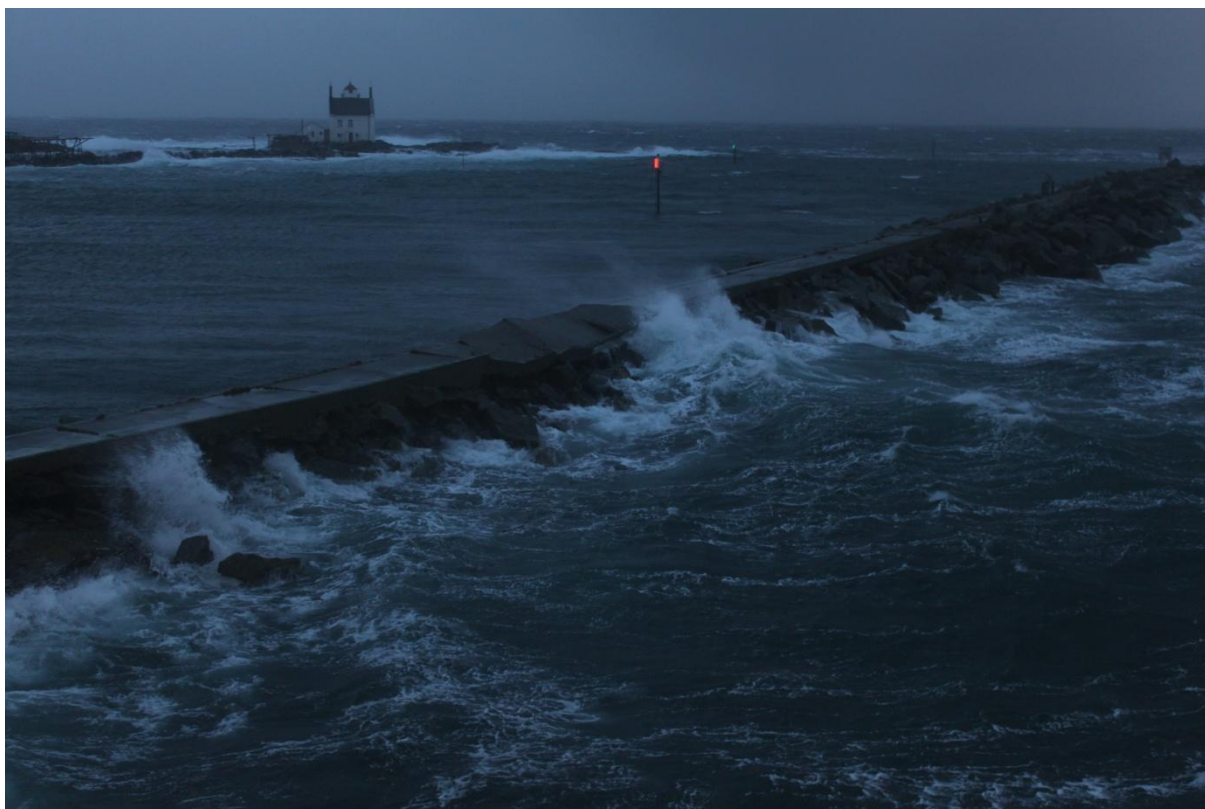

Foto som viser Røstnesvågmoloen som gir dekning mot bølger og uvær fra vest-sørvestlig retning.

Så langt har man kun utført en datasimulering som viser hvordan bølgeforholdene kan forventes å bli inne i Røstnesvågen hvis moloen tas bort (se: Norconsult 2012-10-09 Ny innseiling til Værøy.) Modellen som er brukt heter CGWAVE og ifølge konklusjonen vil bølgeforholdene inne i Røstnesvågen bli tilnærmet uendret dersom hele Røstnesvågmoloen fjernes. Datasimuleringene peker også på at det ikke vil være behov for å lage en ny dekningsmolo lenger ut – som kan skjerme havna mot bølgepåvirkning og vind fra sørvestlige retninger.

Det er imidlertid viktig å understreke at resultatene fra analysene i CGWAVE-modellen er til dels usikre, og derfor er det svært viktig å også lytte til vurderinger fra lokale brukere i forbindelse med endringer av innseilinger og havnestrukturer.

Basert på våre erfaringer og kjennskap til forholdene i Røstnesvågen som lokale brukere av havna - over flere tiår, vil vi på det sterkeste fraråde en løsning der hele Røstnesvågmoloen tas vekk (i tråd med Alternativ 1 i Norconsult sin rapport). En slik havnestruktur vil etter våre vurderinger føre til at havneforholdene inne i Røstnesvågen vil forverres betydelig sammenlignet med dagens situasjon, fordi man ikke lenger vil få den nødvendige dekning for bølger og vind fra vest-sørvest. Et viktig premiss fra vår side er derfor at så mye som mulig av dagens molo må bevares fra molorota og utover. Med utgangspunkt i dette har vi laget et utkast til en løsning som etter vår mening ivaretar alle hensyn i denne saken (både hensynet til gode liggeforhold i havna for den mindre flåten og en trygg innseiling for de store fartøyene).

Forslag til løsning.

Se også vedlagte kartskisse.

1. Det etableres en robust molo/steinfylling i retning fra "Fyrodden" helt ut til Seiklakken.
2. Ca 120 meter av ytre ende på Røstnesvågmoloen tas vekk.
3. Det etableres en snuplass med diameter 300 meter i området sør for gjenstående molo.
4. Det foretas noe utdyping i fjæreamrådet fra Langodden til Værøy fyr (for å øke bredden).
5. Hvis behov kan Tyvnesmoloen forlenges sørover, i retning mot "Liss-Seiklakken".
6. Den vanskelige situasjonen for fartøyet M/T Kystbunker må vurderes særskilt (jf e-post datert 17.2-14). Her må man eventuelt se på og vurdere spesialtiltak for nevnte fartøy, slik at sikker seilas inn til Sørlandsvågen kan oppnås også for denne båten.

Vi håper med dette innspillet at vi kan komme langt nærmere en løsning på innseilingsutfordringene knyttet til Røstnesvågen - og enes om en havnestruktur basert på ovenstående forslag. Vi imøteser en fortsatt konstruktiv dialog, og forutsetter at referater fra møter i referansegruppa (havnestyret?) føres og distribueres fortløpende.

Værøy, den 11. mars 2014

Jim Eilertsen

Svein Tommie Hardy

VEDLEGG: Kartskisse med forslag til løsning og dagens situasjon

DAGENS LENGDE AV MOLOEN, FRA LØKTA 325 m
FORESLÅTT TATT BORT 119 m
GJENSTÅENDE MOLO 206 m

FORESLÅTT MOLO FRA FYRODDEN TIL SEIKLAKKEN CA 305 m
FORESLÅTT SNUPLASS, DIAMETER 300 m

INNGÅENDE FARTØY (MARKERT SVART) LENGDE 100 m
BREDDE 20 m

AVSTAND FRA FORESLÅTT MOLOENDE TIL
BABORD SKUTESIDE (HAVFLATA), INNGÅENDE FARTØY CA 45 m

